

Številka: 007-79/2014

Datum:

Ministrstvo za infrastrukturo
Langusova ulica 4

1535 Ljubljana

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih – mnenje Informacijskega pooblaščenca

ZVEZA: Vaše elektronsko sporočilo z dne 19. 12. 2014 in dopis št. 007-261/2014/1-00821243 z dne 16. 12. 2014 (EVA: 2014-2430-0096)

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju Pooblaščenec) je prejel vaše zaprosilo za posredovanje pripomb k Predlogu sprememb Zakona o motornih vozilih (v nadaljevanju: predlog ZMV-A), z vidika pristojnosti Pooblaščenca. V nadaljevanju vam zato na podlagi 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 67/07-UPB1, v nadaljevanju: ZVOP-1) posredujemo naše mnenje.

Pooblaščenec uvodoma ugotavlja, da se v zvezi določbami, ki urejajo obdelavo osebnih podatkov (4. do 6. člen predloga ZMV-A) predlagatelj sklicuje na Direktivo 2011/82/EU Evropskega parlamenta in sveta o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (v nadaljevanju: Direktiva), ki naj bi jo predlog deloma prenašal v pravni red RS. Direktiva 2011/82/EU v 1. členu določa, da je njen namen zagotoviti visoko raven varnosti za vse udeležence v cestnem prometu v Uniji z olajšanjem čezmejne izmenjave informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu, in s tem izvrševanje sankcij, kadar so ti prekrški storjeni z vozilom, registriranim v državi članici, ki ni država članica, v kateri je bil prekršek storjen. **Direktiva se uporablja le za tiste prometne prekrške, povezane z varnostjo v cestnem prometu, ki so v 2. členu Direktive taksativno navedeni** (prekoračitev dovoljene hitrosti, neuporaba varnostnega pasu, vožnja skozi rdečo luč, vožnja pod vplivom alkohola in mamil, vožnja brez zaščitne čelade, uporaba prepovedanega voznega pasu in nezakonita uporaba prenosnega telefona ali druge komunikacijske naprave med vožnjo).

Direktiva se, *a contrario*, ne uporablja za preostale prometne prekrške, četudi so povezani z varnostjo v cestnem prometu, zato zgolj prenos Direktive v nacionalni pravni red ne predstavlja zadostnega razloga, da se nacionalni kontaktnim točkam omogoči dostop do osebnih podatkov v zvezi z vsemi prekrški, temveč le za obravnavanje v 2. členu Direktive taksativno navedenih, prometnih prekrškov. **Predlog ZMV-A omejitve glede vrst prometnih prekrškov ne upošteva**, zato je ob odsotnosti drugih legitimnih ciljev takšne izmenjave osebnih podatkov, predlagani 5. člen ZMV-A neustrezen.

Direktiva v 3. členu tudi jasno definira pojem »nacionalna kontaktna točka« (ki pomeni pristojni organ, določen za izmenjavo podatkov iz registrov vozil) in pojem »avtomatizirano iskanje« (ki pomeni postopek spletnega dostopa za pregledovanje zbirk podatkov ene, več ali vseh držav članic ali sodelujočih držav). Iz citiranih definicij izhajajo, dvoje:

1. Direktiva zahteva izmenjavo podatkov le iz registrov vozil (ne pa tudi drugih nacionalnih evidenc s področja varnosti v prometu) in
2. Direktiva zahteva spletni dostop za pregledovanje zbirk (ne pa povezovanja zbirk ali neposrednega dostopa v nacionalne evidence).

Predlog ZMV-A pa ne upošteva dejstva, da **se Direktiva nanaša le na določene vrste evidenc osebnih podatkov**, ker z dopolnitvijo prvega odstavka 64. člena ZMV nacionalnim kontaktnim točkam podeljuje splošno pooblastilo za dostop do vseh evidenc osebnih podatkov iz 63. člena ZMV (evidenca homologiranih vozil, evidenca izdanih potrdil o skladnosti, evidenca registriranih vozil, evidenca cestnega nadzora nad tehnično brezhibnostjo vozil, s katerimi se opravljajo prevozi ter evidenca opravljenih izpitov in preskusov usposobljenosti izvajalcev nalog iz 60. člena ZMV). Predlagana dopolnitev 64/I ZMV (5. člen predloga ZMV-A) je zato neustrezna.

Direktiva v 4. členu določa, da zaradi preiskovanja prometnih prekrškov, povezanih z varnostjo v cestnem prometu, iz člena 2, države članice nacionalnim kontaktnim točkam iz odstavka 3 tega člena, ki so v drugih državah članicah, dovolijo dostop do naslednjih nacionalnih podatkov iz registrov vozil, z možnostjo avtomatiziranega iskanja:

(a) podatkov o vozilih, ter

(b) podatkov o lastnikih ali imetnikih vozila,

pri čemer so Podatki iz točk (a) in (b), ki so potrebni za iskanje, skladni s Prilogo I. Priloga I sicer res določa, da je podatek o datumu rojstva imetnika ali lastnika vozila obvezen podatek, vendar je obvezen le, če je na voljo v nacionalnem registru. Iz navedenega izhaja, da obrazložitev k 4. členu predloga ZMV-A (« ... se v drugem stavku zaradi Direktive 2011/82/EU dodaja še podatek o datumu rojstva lastnika vozila ali osebe, na katero je vozilo registrirano») ni zadostna. Direktiva namreč ne zahteva od držav članic, da zbirajo podatek o rojstnem datumu lastnika oz. imetnika vozila, ampak zahteva, da se v nacionalno zakonodajo prenese le pravna podlaga za posredovanje tega podatka nacionalni kontaktni točki, če se ta podatek po nacionalni zakonodaji že zbira.

Predlog ZMV-A torej ne upošteva omejitev glede nabora osebnih podatkov, ki se obdelujejo za namen čezmejne izmenjave informacij o prometnih prekrških, zato je tudi predlagani 4. člen ZMV-A neustrezen.

V skladu z drugim odstavkom 4. člena Direktive izvaja nacionalna kontaktna točka države članice prekrška vsa iskanja v obliki izstopnih zaprosil z uporabo celotne registrske številke. Navedena iskanja se izvajajo v skladu s postopki, opisanimi v poglavju 3 Priloge k Sklepu 2008/616/PNZ (razen v primeru točke 1 poglavja 3 Priloge k Sklepu 2008/616/PNZ, za katero se uporablja Priloga I k Direktivi). Iz navedenega izhaja, da Direktiva zahteva vzpostavitev (in implementacijo ustrezne pravne podlage) za sistem informatizirane izmenjave osebnih podatkov z uporabo varnih spletnih povezav, ki poteka po principu »*on demand*« pridobivanja osebnih podatkov in **ne po principu neposrednega dostopa do nacionalne evidence** z uporabo dostopnih pravic, kar s predlagano dopolnitvijo 64/II člena ZMV neustrezno predvideva 5. člen predloga ZMV-A.

Poleg vsega navedenega Direktiva v četrtem odstavku 4. člena celo izrecno nalaga državam članicam, da sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se informacije izmenjujejo z interoperabilnimi elektronskimi sredstvi brez izmenjave podatkov iz drugih zbirk podatkov. Države članice zagotovijo, da ta izmenjava informacij poteka na stroškovno učinkovit in varen način, ter zagotovijo varnost in zaščito posredovanih podatkov, po možnosti z uporabo obstoječih aplikacij programske opreme, kot je aplikacija, zasnovana posebej za namene člena 12 Sklepa 2008/615/PNZ, in tistih spremenjenih različic te programske opreme, ki so v skladu s Prilogo I k tej direktivi in s točkama 2 in 3 poglavja 3 Priloge k Sklepu 2008/616/PNZ. Spremenjene različice programskih aplikacij zagotavljajo način izmenjave v dejanskem času z vzpostavljeno povezavo in način izmenjave v svežnju, pri čemer slednji omogoča izmenjavo več zahtev ali odgovorov v enem sporočilu.

Pooblaščenec ugotavlja, da je besedilo predlaganega novega drugega odstavka 64. člena ZMV («Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi: »(2) *Evidenca registriranih vozil se poveže z registrom prebivalcev, evidenco vozniških dovoljenj in registrom pravnih oseb, kjer se kot povezovalni znak uporablja EMŠO ali matična številka, za namen pridobivanja točnih in ažurnih podatkov, ki so določeni v tretjem odstavku prejšnjega člena.*«) identično predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah ZMV iz februarja 2014, na katerega je Pooblaščenec podal svoje pripombe že z dopisom št. 007-13/2014 z dne 25. 2. 2014. Takrat je Pooblaščenec poudaril, da je treba uporabljati imena evidenc, kot jih navajajo področni zakoni, v katerih so urejene – torej centralna evidenca prebivalstva, poslovni register, evidenca o izdanih vozniških dovoljenjih. Predlagal je, da imena evidenc popravite tako, da ne bo dvoma, za katere evidence gre. Poleg tega Pooblaščenec pogrša resno utemeljitev potrebe po povezovanju navedenih evidenc («nujna za delovanje čezmejne izmenjave informacij o prometnih prekrških»). Takšna obrazložitev je izrazito skopa in brez vsebine, zlasti ob zgoraj izpostavljenih napačnih interpretacijah zahtev Direktive, ki naj bi bila razlog za sprejem te dopolnitve. Poleg tega opozarjamo še na določbo tretjega odstavka 84. člena ZVOP-1, ki določa, da v primeru, ko je za izvedbo povezovanja potrebna uporaba istega povezovalnega znaka (predlog ZMV-A predvideva uporabo EMŠO), **povezovanje ni dovoljeno brez predhodnega dovoljenja državnega nadzornega organa (torej Pooblaščenca)**. Pooblaščenec v skladu s četrtem odstavkom tega člena dovoli povezavo na podlagi pisne vloge upravljavca osebnih podatkov, če ugotovi, da upravljavci osebnih podatkov zagotavljajo ustrezno zavarovanje osebnih podatkov.

Glede 6. člena predloga ZMV-A («Minister podrobneje predpiše delovanje nacionalne kontaktne točke za namen čezmejne izmenjave informacij»), Pooblaščenec le opozarja, da obdelavo osebnih podatkov lahko določa le zakon in ne tudi podzakonski akt, zato velja previdnost pri pripravi tega predpisa.

Pooblaščenec na podlagi vsega navedenega meni, da je predlog z vidika varstva osebnih podatkov glede zgoraj citiranih določb neustrezen in na več delih izrazito nesorazmerno posega v pravico posameznika do varstva osebnih podatkov (zlasti, ker **ne upošteva okvirov čezmejne izmenjave osebnih podatkov, ki jih postavlja Direktiva, ki naj bi jo predlog implementiral v nacionalni pravni red**).

S spoštovanjem,

Informacijski pooblaščenec
Mojca Prelesnik, univ.dipl.prav.,
pooblaščenka